

ዐርገት ውስተ ሰማያት፡ ማርያም ድንግል!
ከመ ዕርገተ ወልዳ ዘልዑል!

+

ማርያም ድንግል፡ ወደሰማያት ዐረገች!
በሉዓላዊው የልጇ ዕርገት፡ እርሱን መሰለች!

+

+

+

ልዑል እግዚአብሔር፡

ለእኛ፡ ለኢትዮጵያውያንና ለኢትዮጵያውያት፡
ሃይማኖታችንና አገራችን፥
እናታችንና ንግሥታችን የኾነችው፡
ቅድስት ድንግል ማርያም፡
ዕርገትዋ ከተፈጸመበት፡
ከ፳፻፭ኛው ዓ. ም. መስከረም ፳፩ ቀን አድርሶ፡
እንኳን፡ የብርሃኑ ዕርገቷን በዓል፡
በያለንበት፡ በሰላም ለማክበር አበቃን!

+

+

+

በዓለ ዕርገታ ለማርያም ድንግል።

እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ ዘለዓለማዊት እመቤታችንና አገራችን፥ ሃይማኖታችንና መቅደሳችን፥ እናታችንና ንግሥታችን፥ መመኪያችንና ኪዳናችን ለኾነችው፡ ለቅድስት ድንግል ማርያም፡ ያለንን ጽኑ ፍቅር ለመግለጽ፡ በዓመቱ ውስጥ ከምናከብራቸው ታላላቅ በዓሎቻችን መካከል፡ በቅደም ተከተል፡ ፍልሰተ ሥጋዋን፥ ትንሣኤዋንና ዕርገትዋን የምናዘክርባቸው፡ ጥር ፳፩፥ ነሐሴ ፲፮ እና መስከረም ፳፩ ቀኖች ይገኛሉ።

ቀድሞ፡ በሥነ ፍጥረት፥ ኋላም፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ተገልጾ፡ ብዛታቸው ሊቆጠር የማይቻል፡ መልካካም ነገሮችን ላበረከተልን ፈጣሪያችን፡ ለእግዚአብሔር እንደምናደርገው ኹሉ፡ ስለቅድስት ድንግል ማርያምም፡ በየሕሊናችን የምናስበው፡ በአንደበታችን የምንናገረውና በየሕዋሳታችን የምንፈጽመውም ኹሉ፡ በየሕይወታችን ውስጥ፡ አብሮን ሕያው ኾኖ፡ ለዘወትር ባለማቋረጥ የሚካኼድ እንጂ፡ በአንድ ቀን ብቻ የተወሰነ አይደለም።

አኹንም፡ እዚህ ላይ፡ ባጭሩ የምናቀርብላችሁ ዜና መዋዕሏ፡ በተለይ፡ በአዲስ ኪዳን መጽሐፍ ውስጥ ተመዝግቦ የሚነበበውን፥ ልጇ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እስካረገበትና መንፈስ ቅዱስ፡ በሐዋርያት ላይ እስከወረደበት ቀን ድረስ ያለውን አይደለም፤ ከዚያ በኋላ፡ በዚያው መልክና ይዘት የቀጠለው ምድራዊ ሕይወቷ፡ በ፳፬ ዓመታት ዕድሜዋ አብቅቶ፡ ጥር ፳፩ ቀን ከኾነው፡ ከፍልሰቷ ዕለት የሚነሣውን፥ ነሐሴ ፲፮ ቀን በተከሠተው፡ በትንሣኤዋ በኩል አልፎ፥ በመጨረሻ፡ በመስከረም ፳፩ ቀን በተፈጸመው ዕርገቷ የተደመደመውን ዜና ብቻ ይኾናል፤ እርሱም፡ የዕርገቷን በዓል በምናከብርባት፡ በዚችው በመስከረም ፳፩ ቀን፡ እንዲህ በሚለው ቃል ይገለጻል፡-

የእመቤታችን ምድራዊ ሕይወቷ ያበቃበትና ፍልሰቷ የተፈጸመበት፡ ጥር ፳፩ ቀን፡ በዕለተ እሑድ ነው። ፲፪ቱም የኢየሱስ ክርስቶስ ሓዋርያት፡ የፍልሰቷን ቀን፡ ቀደም ብለው፡ በመንፈስ ቅዱስ ተረድተው፡ በሙሉ፡ በአጠገቧ ተሰባስበው ስለነበረ፡ በረከቷን አሳድራባቸው፡ የስንብት ቃሏን አሰማቻቸው።

እነርሱም፡ እመቤታቸውን፡ በመከዳዋ አስተኝተውና በአጎበር አድርገው፡ ወደጌቴሴማኒ ሲወስዷት ሲያዩ፡ አይሁድ፡ የሙት አስከሬን የተሸከሙ መስሏቸው፡ እንደልማዳቸው፡ “ቀድሞ፡ ልጄን፡ 'ተነሣ! ዐረገ!' እያሉ፡ ሲያውኩን ይኖራሉ፤ ዛሬ ደግሞ፡ እርሷን፡ 'ተነሣች! ዐረገች!' እያሉ ሊያውኩን አይደለምን? ኑ! በእሳት እናቃጥላት!” ብለው ተነሡ።

“ታውፋንያ” የሚባል አይሁዳዊ፡ ተራምዶ፡ የእመቤታችን ሰውነት ያረፈበትን፡ የመከዳውን አጎበር ጨበጠው።

ወዲያው፡ የእግዚአብሔር መልአክ፡ “ኹለቱንም እጆቹን ቀጣው! እጆቹም፡ በአጎበሩ ላይ ተንጠልጥለው ቀሩ!

ታውፋንያ፡ ሳያስበው፡ ድንገት በደረሰበት፡ በዚህ ጽኑ መቅወፍት፡ እጅግ ተደናግጦ፡ እዚያው በወደቀበት፡ በኢየሱስ ክርስቶስ አመነ! “የእውነተኛው አምላክ፡ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ እናት፡ አንቺ፡ በእውነት፡ ድንግል ነሽ! ስለዚህ፡ እኔን በደለኛውን፡ ይቅር ትፈኝ ዘንድ፡ እለምንሻለሁ!” ሲል፡ በልቅሶና በዕንባ፡ ወደእመቤታችን ባቀረበው የልመና ጸሎቱ፡ በሓዋርያትም ምልጃ፡ እጆቹ ወደነበሩበት አካሉ ተመልሰውለት፡ ደኅና ኾነ።

ከዚህ በኋላ፡ መልአኩ፡ ሓዋርያው ዮሐንስን ጨምሮ፡ እመቤታችንን፡ በደመና ነጥቆ፡ ወደገነት ወሰዳት! ከምድር፡ ወደሰማይ ፈለሰች ማለት ነው፤ “ፍልሰታ” ያሰኘውም፡ ይህ ነው። እዚያም፡ ራሷ “ዕፀ ሕይወት” የኾነችው፡ እርሷ፡ ጥንት በነበረችበት፡ በገነት፡ በሕያው ሰውነቷ፡ እንደገና ተገኘች!

ኋላ፡ ሓዋርያት፡ ዮሐንስን ሲያገኙት፡ “እመቤታችን እንደምን ኾነች?” አሉት። እርሱም፡ በዕፀ ሕይወትነቷ፡ ጥንት ወደነበረችበት፡ ወደገነት ተመልሳ፡ በዚያ፡ በጻድቃን ልጆቿ ነፍሳት መካከል ተገኝታ፡ ዕረፍት እንዳደረገች አበሠራቸው።

የቀሩት ሓዋርያት፡ “ዮሐንስ፡ ያን፡ በእግዚአብሔር ድንቅ ሥራ የተፈጸመውን፡ የእመቤታችንን ፍልሰት አይቶ፡ እኛስ፡ ሳናይ፡ እንዴት እንቀራለን!? አቤቱ፡ ለእኛም የቸርነትህን ድንቅ ሥራ ለማየት አብቃን!” ብለው፡ ወደፊት ቀጥሎ ባለው፡ በነሐሴ መባቻ (መግቢያ = ፩ ቀን)፡ በአንድነት ተሰባስበው፡ ወደፈጣሪያቸው የሚቀርብ፡ የሱባኤ (የ፩ ሳምንት) ጾምና ጸሎት ጀመሩ።

በኹለተኛው ሱባኤ ማብቂያ ዕለት፡ ማለትም፡ በነሐሴ ፲፬ ቀን እሁድ፡ እመቤታችንን፡ መልአኩ፡ ከገነት አምጥቶ፡ ለሓዋርያት ሰጣቸው። እነርሱም፡ ልመናቸው፡ በፈጣሪያቸው ዘንድ ተቀባይነትን አግኝቶ ስለተፈጸመላቸውና እመቤታችንን፡ በሕይወተ-ሥጋ እንደሚያውቋት፡ መልሰው ስላገኟት ደስ ብሏቸው፡ ፈጣሪያቸውን፡ በጸሎትና በዝማሬ አመሰገኑ፤ እርሷንም አወደሱ። እርሷም፡ እጅግ አጽናኝ የኾነውን፡ ሰማያዊውን የሰላምና የፍቅር ድምፅዋን ካሰማቻቸው በኋላ፡ በዚያቸው ዕለተ እሁድ ስላረፈች፡ ቅዱስ ሥጋዋን ወስደው፡ በመቃብርዋ አኖሩ።

እርሷም፡ በሦስተኛው ዕለት፡ ነሐሴ ፲፮ ቀን፡ ማግስኞ ተነሣች! የእመቤታችንን ትንሣኤ፡ “ከመ ትንሣኤ ወልዳ”፥ ማለትም፡ “እንደልጇ ትንሣኤ” ያሰኘው፡ ይህ፡ በሦስተኛው ቀን፡ ከሙታን ተለይታ የመነሣቷ ትንግርታዊ እውነታ ነው።

አዎን! እንዲያ ባለ ፍልሰት፡ ወደአርያም ወጥታ፡ በብሔረ-ሕያዋን ከሚኖሩት፡ ከጻድቃን ነፍሳት ጋር፡ በገነት የቆየችው እመቤታችን፡ ነሐሴ ፲፬ ቀን፡ በዕለተ እሁድ፡ በመላእክት አጃቢነት ወደምድር ተመልሳ፡ በሓዋርያት መካከል፡ ከተገኘች በኋላ፡ ነፍሷ፡ ከሥጋዋ ተለየች። በዚህ ጊዜና ከዚህ ተከታትሎ የተፈጸመው ምሥጢር፡ ይህ ነው፡-

በአንድ በኩል፡ መለኮት፡ የትስብእት አካሉንና ባሕርዩን የነሣበትና የፅንሰት ማደሪያው ያደረገው ሥጋዋ፡ ከእሑድ እስከማግሰኞ፡ በመቃብር ዐርፎ ሣለ፡ በሌላው በኩል፡ ያው አንዱ መለኮት፡ እንደሥጋው ኹሉ፡ የትስብእት አካሉንና ባሕርዩን የነሣበትና የፅንሰት እውነታው ያደረጋት ነፍሷ ደግሞ፡ እንደልጇ ነፍስ፡ ብሔረ-ሙታን ወደኾነው፡ ወደሲኦል ወርዳ፡ በልጇ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ቀዳሚ ትንሣኤ የተገኘው ምሥራች፡ በእርሷ ተከታይነት እየቀጠለ መኼዱን፡ በዚያ ለታሠሩት ኃጥአን፡ የንስሐ ጸጋን፡ ካበሠረችላቸው በኋላ፡ በመቃብር ከቆየው ሥጋዋ ጋር፡ በሦስተኛው ቀን ተዋሕዳ፡ ከሙታን ተለይታ ተነሣች!

በዚህም፡ ያ፡ ቀደም ብሎ፡ በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ፡ መሞትና መቀበር፡ በነፍስ ደግሞ፡ ወደሲኦል መውረድና ለነፍሳት መስበክ፡ በመጨረሻም፡ መነሣትና ማረገ፡ ተፈጽሞ የታየው መለኮታዊ ትንግርት፡ እነሆ፡ በድንግል ማርያም የቅድስና ሕይወት፡ እንደገና ተከሠተ! በእውንም ተረጋገጠ።

ይህም፡ “መለኮት የተዋሐዳት፡ የልጇ የኢየሱስ ክርስቶስ ነፍስ፡ በዕለተ ዓርብ፡ በመስቀል ላይ፡ ራቁቱን ከተዘረጋው ሥጋዋ ተለይታ፡ ያመኑ ነፍሳትን፡ ነጻ ልታወጣ፡ ወደሲኦል ወርዳ ሣለች፡ ያ በመስቀል ላይ ቀርቶ የነበረው፡ መለኮት የተዋሐደው ሥጋ ደግሞ፡ በመቃብር ዐርፎ፡ ከቆየ በኋላ፡ በሦስተኛው ቀን፡ እሑድ፡ ሥጋውና ነፍሱ እንደገና ተዋሕደው፡ ከሙታን ተለይቶ እንደተነሣ” ማለት ነው።

+ + +

ይህ ኹሉ ሲኾን፡ ማለትም፡ በመጀመሪያው የሐዋርያት ሱባኤ ጊዜ፡ ሐዋርያው ቶማስ፡ በቦታው አልነበረም። ለሐዋርያት በተሰጣቸው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ሥልጣን፡ እርሱም፡ እንደለመደው፡ ደመና ጠቅሶ፡ እግዚአብሔር ባወቀውና ባደረገው ምክንያት ዘግይቶ፡ በዚያ እየተጓዘ፡ ከሀገረ ስብከቱ፡ ወደወንድሞቹ ሐዋርያት ሲመጣ፡ እመቤታችንን፡ ከሙታን ተለይታ ከተነሣች፡ ከአርባ ቀን በኋላ፡ ስታርግ አገኛት።

ያችም ዕለት፡ እንደልጇ ትንሣኤ፡ በ፲ኛው ቀን የኾነው ትንሣኤዋ ብቻ ሳይኾን፡ ዕርገቷም፡ እንደልጇ ዕርገት፡ በ፶ኛው ቀን የተፈጸመባት፡ መስከረም ፳፩ ቀን፡ እሁድ ነበረች።

ቶማስ፡ ባልጠበቀው በዚህ ትርኢት፡ ከደመናው ሊወድቅ እስኪናወጽ ድረስ፡ ሰውነቱ ታውኮበት፡ “ቀድሞ፡ ሌሎቹ ወንድሞቼ ኹሉ ታድለው፡ የልጅሽን ትንሣኤ ሲያዩ፡ እኔ ብቻ፡ ለዚያ ዕድል ሳልበቃ ቀረሁ፤ አኹንም፡ እነርሱ፡ ኹላቸው፡ ያንቺን ትንሣኤ ቀድመው ሲያዩ፡ ይኸው፡ እኔ ብቻ ሳላይ ቀረሁ።” ብሎ ማዘኑን ገለጸላት።

እመቤታችንም፡ “አይዞህ! አትዘን፤ እኒያ ወንድሞችህ፡ ኹሉም፡ ትንሣኤዬን፡ ዕርገቴንም አላዩም፤ አንተ ግን፡ ፈጣሪዬ ባወቀውና ባዘጋጀው የቸርነት ሥራው፡ ታድለሃል፤ ኹለቱንም አይተሃልና። አኹንም፡ ኼደህ፡ 'ተነሣች! ዐረገች!' ብለህ ንገራቸው!” ብላ፡ ተገንዛበት የነበረውን ሰበን (ሸማ) ሰጥታ፡ ከበረከቷ ጋር ሰደደችው።

ቶማስ፡ ከቦታው ደርሶ፡ በሱባኤና በጉባኤ የሰነበቱትን ሓዋርያትን ሲገናኛቸው፡ “አረ! የእመቤታችን ነገር፡ እንደምን ኾነ?” ብሎ ጠየቃቸው።

እነርሱም፡ “ኹለተኛውን ሱባኤያችንን እንዳበቃን፡ እመቤታችን፡ በዚያው፡ ተለይታን በነበረችበት ኹለንተናዋ፡ ወደእኛ ተመልሳ መጥታልን፡ ተቀብለናትና አግኝተናት፤ አነጋግረናትና እንደቀድሞው፡ በመካከላችን ተቀምጣ፡ ሰማያዊ የኾነ፡ የሰላምና የፍቅር ድምፅዋን እየሰማን ቆይተን ሣለን፡ በዚያቸው ዕለት፡ የመጨረሻ በረከቷን አሳድራብን፡ ስላረፈች፡ ሥጋዋን፡ እንደጌታችን ልጇ፡ ወስደን፡ በጌቴሴማኒ መቃብር አኖርን!” አሉት።

“መቼ?” አላቸው።

“በነሐሴ መባቻ፡ ሱባኤ ገብተን፡ በ፲፬ኛው ቀን!” አሉት።

እርሱም፡ በመገረም፡ “ፍልሰት በጥር፤ በነሐሴ መቃብር! አረ ተዉ! ይህ ነገር፡ አይመስለኝም!” አላቸው።

ሊቀ ሓዋርያት ጴጥሮስም፡ “አንተ እንጂ፡ ልማድህ ነው! አንተ ብቻ ተጠራጥረህ አትቀርም፤ አንተ እየተጠራጠርህ፡ ሰውን ኹሉ፡ ስታጠራጥር ትኖራለህ፤ አኹንም፡ እውነቱን ልታውቅ ከወደድህ፡ ና እይ!” አለውና ከወንድሞቹ ጋር ወደመቃብሩ አመራ።

ቶማስም፡ የያዘውን ያውቃልና፡ ጸጥ ብሎ ሰምቷቸው፡ ተከተላቸው።

ከዚህ በኋላ፡ ቅዱስ ጴጥሮስ፡ ተቆጥቶ ኹዶ፡ መቃብሩን ቢከፍተው፡ አጣት፤ እርሱም፥ አብረውት የነበሩት፡ የቀሩት ሓዋርያትም ደንግጠው በያሉበት ቆሙ።

በዚህ ጊዜ፡ ቶማስ፡ “አታምኑኝም!” ብዬ ነው እንጂ፡ እመቤታችንስ፡ ደስ ይበላችሁ! ተነሥታለች! ዐርጋለች!” አላቸው።

ከእርሷ ያገኘውን፡ በእነርሱ፡ በሓዋርያት እጅ የተገነዘቡበትንም ሰበን ሰጣቸው።

ሓዋርያት፡ ያን በማየታቸው፡ ደስ አላቸው፤ ሰበኑንም፡ ለበረከት ተካፈሉት።

+ + +

ይህ በኾነ፡ ልክ፡ በዓመቱ፡ የቀሩት ሓዋርያት፡ “ቶማስ፡ ትንሣኤሽን፥ ዕርገትሽንም አይቶ፡ እኛ ሳናይ፡ እንዴት እንቀራለን? አቤቱ፡ እኛንም፡ ለዚህ ዕድል አብቅተህ፡ አሳየን!” ብለው፡ ወደፈጣሪያቸው የሚቀርብ፡ ኹለተኛውን፡ የሱባኤ ጸምና ጸሎታቸውን፡ ነሐሴ ፩ ቀን፡ በአንድነት ጀመሩ።

ነሐሴ ፲፬ ቀን፡ ኹለት ሱባኤን ጨርሰው፡ በሦስተኛው ዕለት፡ ነሐሴ ፲፮ ቀን፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ወደጽርሐ አርያም ወስዷቸው፡ በዚያ፡ ራሱን፡ ሠራዲ (ዋና) ቄስ፥ ቅድስት እናቱን፡ እመቤታችንን፡ ድንግል ማርያምን፡ መንበር፥ ቅዱስ ጴጥሮስን፡ ንፍቅ (ረዳት) ካህን፥ ቅዱስ እስጢፋኖስን፡ ሠራዲ ዲያቆን አድርጎ ቀድሶ፡ ቆርቦ፥ እርሷንም፥ እነርሱንም፡ አቀራባቢያቸው።

ስለዚህ፡ ይህን የቅድስት ድንግል ማርያምን፡ በዓለ ዕርገት፡ በያለንበት፡ በተለይም፡ የልጇ፡ የወዳጇ፡ የጌታችንና የመድኃኒታችን፡ የኢየሱስ ክርስቶስ፡ የዕፀ መስቀሉ ዜና፡ ተስፋፍቶ በሚነገርባትና በሚወደስባት፡ በግሼን ማርያም ደብር፡ በዛሬዬቱ መስከረም ፳፩ ቀን ለማክበር ስላበቃን፡ ቸሩ ፈጣሪያችንን እያመሰገንነው፡ "ንግሥተ ሰማያት ወምድር፡ ማርያም ድንግል! ተፈጸመ ትንሣኤሃ፤ ወዕርገታ ዘልዑል!" ማለትም፡ "ድንግል ማርያም፡ የሰማይና የምድር ንግሥት ናት! ሉዓላዊ የኾነው ትንሣኤው፤ ዕርገቷም፡ እነሆ፡ ተፈጸመ!" ከሚለው የይባቤ መዝሙራችን ጋር፡ “ዕርገት ውስተ አርያም፡ ማርያም ድንግል! ከመ ዕርገተ ወልዳ ዘልዑል!” ማለትም፡ "ማርያም ድንግል፡ የልዑል ልጇን ዕርገት በመሰለ ይባቤ፡ ወደሰማያት ዐረገች! በሚለው የምሥራች ቃል፡ ኹላችሁንም፡ “መልካም በዓል ይኹንላችሁ!” እንላችኋለን፡፡

+ + +